PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:44 ìì Page 1

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Μεταμόρφωση
Αριθμός Άδειας 153

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ (Χ+7)

ΕΛΤΑ Hellenic Post

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Αριθμός Φύλλου 13 – Τρίμηνη Έκδοση της Ένωσης Αποφοίτων της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου
ISSN 1790-9864 Δεκέμβριος – Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2009

Τ.Θ. 52057 – Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Τ. 14401

ΤΟ ΒΑΘΥΤΕΡΟ ΝΟΗΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Η νίκη κατά του θανάτου

του **Γιάννη Κουτσούκου**

Θα προσπαθήσουμε με απλά λόγια να δώσουμε τη θεολογική άποψη για την ενσάρκωση του Θείου Λόγου μέσα από τα πατερικά κείμενα της Φιλοκαλίας των Ιερών Νηπτικών, χωρίς να προσθέσουμε τίποτα δικό μας.

Πρόκειται για την εφαρμογή ενός σχεδίου της Θείας Οικονομίας για να δοθεί στον άνθρωπο εκ νέου (μετά την πτώση του) η δυνατότητα της θεώσεώς του. Τη δυνατότητα αυτή, που δόθηκε στον άνθρωπο μετά την ενσάρκωση του Χριστού, οι Νηπτικοί Πατέρες την ονομάζουν «εν δυνάμει κατά χάριν θέωση».

Προ της πτώσεως ο άνθρωπος ήταν πλημμυρισμένος με τη χάρη του Θεού. Οι φιλοκαλικοί πατέρες μιλάνε για «αρχέτυπον κάλλος» και για «κατ' εικόνα και ομοίωση» του ανθρώπου με τον Θεό. Ακριβώς για να δώσει τη δυνατότητα επανόδου του ανθρώπινου γένους σε αυτή την προπτωτική κατάσταση ήλθε ο Χριστός στη γη. Τι συνέβη όμως με το «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» μετά την πτώση (απομάκρυνση από τη χάρη του Θεού), λόγω των σωματικών και ψυχικών παθών;

Το κατ' εικόνα που είχε χαρίσει ο Θεός στον άνθρωπο διατηρήθηκε και μετά την πτώση του. Τι είναι το κατ' εικόνα; Είναι τα χαρίσματα που έδωσε ο Θεός, όπως τη Λογική, το Αυτεξούσιο της θελήσεως, την Ψυχή και λοιπά, έτσι ώστε ο άνθρωπος να είναι πρόσωπο και όχι ζώον. Τι έγινε όμως με το «καθ' ομοίωσιν»; Το έχασε ο άνθρωπος με την πτώση του και καλείται με την ενσάρκωση του Χριστού να το επανακτήσει εφόσον το θελήσει. Εδόθη δηλ. η δυνατότητα σε όποιον το θέλει με την ενσάρκωση του Χριστού να το επανακτήσει.

Η Γέννηση, ψηφιδωτό από το καθολικό της Μονής του Οσίου Λουκά Λεβαδείας.

Τι σημαίνει το «καθ' ομοίωσιν»; Σημαίνει ότι ο άνθρωπος μπορεί ο ίδιος να θεωθεί πάλι, δηλαδή να γίνει ο ίδιος μικρός Θεός. Όχι βέβαια «φύσει Θεός» αλλά «θέσει Θεός». Με πιο

Το Δ.Σ. εύχεται σε όλους και στις οικογένειές σας

Καλά Χριστούγεννα & Ευτυχές το Νέο Έτος

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:44 ìì Page 2

απλά λόγια ακόμη, να ζήσει πάλι μέσα στη χάρη του Θεού, πλημμυρισμένος απ' αυτήν. Και αν δούμε την έκφραση των Νηπτικών Πατέρων γι' αυτό το θέμα, λένε: «Να έχει μέθεξη –συμμετοχή– στις κατά Χάριν άκτιστες ενέργειες του Θεού». Δηλαδή να έχει Αγιότητα. Προϋπόθεση βέβαια γι' αυτό είναι να καθαρίσει κάποιος τον εαυτό του από τα ψυχικά και σωματικά πάθη, να υπάρχει η προαίρεσή του γι' αυτό και κυρίως να επενεργήσει πάνω του η Θεία Χάρη. Τι συνέβη όμως τα Χριστούγεννα; Ο Χριστός –σύμφωνα πάντοτε με τους Αγίους Νηπτικούς Πατέρες της ορθοδοξίας– έλαβε κατά τη γέννησή του «όλη τη θεότητα» και «όλη την ανθρωπότητα». Δηλαδή μιλάμε για τον τέλειο Θεό και τον τέλειο Άνθρωπο. Ακόμη και κατά την παραμονή Του στον τάφο, δεν έπαψε να είναι ο τέλειος Θεός και ο τέλειος Άνθρωπος. Ακριβώς με τη θεϊκή αυτή δύναμη νίκησε το θάνατο και αναστήθηκε. Αναστήθηκε με την αυτεξούσια θεϊκή δύναμη, πράγμα που δεν μπορεί να κάνει κανένα ανθρώπινο κτίσμα μόνο με τη δική του ανθρώπινη δύναμη.

Η νίκη αυτή κατά του θανάτου έδωσε τη δυνατότητα όχι μόνο στο ανθρώπινο σώμα του Χριστού, με το οποίο ανελήφθη, να νικήσει το θάνατο, αλλά και σε κάθε άνθρωπο που θα μπορέσει να θεωθεί, να νικήσει και αυτός το θάνατο. Και αυτό είναι πολύ σπουδαίο, δηλαδή η δυνατότητα που χάρισε η ενσάρκωση του Χριστού σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη –αν το θελήσει και το πετύχει– να νικήσει το θάνατο. Αυτό είναι μια ασύλληπτη υπέρβαση που οδηγεί από το θάνατο στη ζωή, από τη φθορά στην αφθαρσία, από το πεπερασμένο χρονικά στο μη πεπερασμένο. Και όλα αυτά αποκλειστικά και μόνο συμβαίνουν μέσα από τη χάρη του Θεού.

Το σπουδαίο βέβαια είναι ακόμη ότι ο Χριστός αναλήφθηκε με το αναστημένο ανθρώπινο σώμα Του και έτσι «θέωσε της σαρκός το πρόσλημα», δηλαδή θέωσε την ανθρώπινη φύση που είχε προσλάβει. Αυτό σημαίνει ότι τίμησε και τιμά, δόξασε και δοξάζει την ανθρώπινη φύση, η οποία είχε πέσει. Έτσι ο Χριστός έγινε πρωτότοκος και πρωτοπόρος της Αναστάσεως για όλους τους ανθρώπους. Πάντα βέβαια «εν δυνάμει», δηλαδή εδόθη η δυνατότητα σε όποιον το θελήσει. Από εμάς εξαρτάται αν με την προαίρεσή μας και με ένα πνευματικό αγώνα ελκύσουμε τη Θεία Χάρη, η οποία θα μας οδηγήσει στη θέωση και στην ασύλληπτη υπέρβαση, που οδηγεί στη νίκη κατά του θανάτου.

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Τατοΐου 121, Μεταμόρφωση Αττικής Τ.Τ.14452
Φαξ: 210 28 19 550,
e-mail: thanos@psichogios.gr
ΤΑΧ. ΘΥΡ: 52057, Τ.Κ. 14401

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Ένωση Αποφοίτων Εκκλ. Σχ. Κορίνθου

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Μιχάλης Καλλαράς, τηλ.: 6944 24 30 41

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε.

Αριθμός φύλλου 13
Δεκέμβριος – Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2009

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Δ.Σ. της «Ένωσης Αποφοίτων Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου» ανακοινώνει ότι:

Το Σάββατο 14 Φεβρουαρίου 2009 θα γίνει η ετήσια συνάντηση των αποφοίτων στον Ιερό Ναό του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών για την τέλεση της καθιερωμένης Θείας Λειτουργίας και του μνημοσύνου των αποβιωσάντων καθηγητών και μαθητών της Σχολής, καθώς και για την κοπή της πίτας.

Επίσης, καλεί τα μέλη της Ένωσης σε τακτική Γενική Συνέλευση μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας στην αίθουσα εκδηλώσεων του ναού, στις 11.00 π.μ.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

Ανάγνωση και έγκριση του Απολογισμού και Ισολογισμού οικονομικού Έτους 2008.

Έγκριση της οικονομικής Διαχείρισης του οικονομικού Έτους 2008 και απαλλαγή του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη.

Ψήφιση του Προϋπολογισμού Εσόδων και Εξόδων οικονομικού Έτους 2009.

Χάραξη πορείας.

Για το Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ — Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ — ΜΙΧ. ΜΑΡΙΝΟΣ

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:44 ìì Page 3

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Κι αυτή τη χρονιά η κοπή της πίτας της Ένωσής μας και η ετήσια Απολογιστική Συνέλευση θα γίνει στο φιλόξενο Ιερό Ναό του Αγίου Ελευθερίου της οδού Αχαρνών, τη 14η Φεβρουαρίου 2009. Έχουν κληθεί ο Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος και Αρχιερείς, μέλη της Ένωσης, για να χοροστατήσουν στη Θεία Λειτουργία. Θα ακολουθήσει μνημόσυνο των απελθόντων αδελφών μας και μετά θα κατεβούμε στην αίθουσα του ναού για την ανταλλαγή χαιρετισμών και την κοπή της πίτας, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσει η Γενική Συνέλευση για έγκριση των πεπραγμένων της Ένωσης. Η συνάντηση αυτή αναμένεται να γίνει σε ιδιαίτερα εορταστικό τόνο. Γι' αυτό η συμμετοχή όλων μας είναι απαραίτητη.

Για μαζικότερη συμμετοχή το Δ.Σ. αποφάσισε να βάλει πούλμαν το πρωί της ίδιας ημέρας, που θα περάσει από την Κόρινθο και το Λουτράκι. Όσοι το επιθυμούν, παρακαλούνται να δηλώσουν συμμετοχή στον Γεν. Γραμματέα της Ένωσης κ. Μιχάλη Μαρινό μέχρι τρεις μέρες νωρίτερα, στο τηλέφωνο 6944 581583.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΝΑ

Στις 27 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε η ημερήσια προσκυνηματική εκδρομή της Ένωσης στην Αίγινα. Μαζί μας ήταν, τιμητικά προσκεκλημένοι, για ακόμα μια φορά ο ομότιμος καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευάγγελος Θεοδώρου, που μετέχει σε όλες μας τις εκδηλώσεις και συγκινείται από το κλίμα που επικρατεί σε αυτές, ο καθηγητής της Σχολής κ. Ανδρέας Βάνταρης και ο Διευθυντής του Εκκλησιαστικού Λυκείου Κορίνθου κ. Βλάσιος Ανδρικόπουλος.

Νωρίς το πρωί, συγκεντρωθήκαμε στο λιμάνι του Πειραιά και επιβιβαστήκαμε στο καράβι. Ο καφές στο σαλόνι του καραβιού ήταν υπέροχος, καθώς στα τραπεζάκια κυριαρχούσε το γνώριμο συναίσθημα της απόλυτης χαράς από τη συνάντηση. Ο καιρός δεν ήταν και τόσο ευχάριστος (έκανε κρύο και είχε κύμα η θάλασσα).

Γύρω στις 9.00 π.μ. φτάσαμε στην πόλη και με μισθωμένο πούλμαν επισκεφτήκαμε το μοναστήρι του Αγίου Νεκταρίου, στο ναό του οποίου μας υποδέχτηκε με ιδιαίτερη θερμότητα ο Μητροπολίτης κ. Εφραίμ, ο οποίος γεννήθηκε στην Αίγινα, φοίτησε στην εξατάξιο Σχολή, σπούδασε Θεολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ως κληρικός διακόνησε την πόλη. Σήμερα, δε, με τη Χάρη του Θεού, διαποιμαίνει την Ιερά Μητρόπολη Ύδρας, Σπετσών, Αιγίνης, Ερμιονίδος και Τροιζηνίας. Αφού προσκυνήσαμε το σεπτό σκήνωμα του Αγίου στο μοναστήρι και περιηγηθήκαμε στα ιδιαίτερα δωμάτιά του, κάναμε δέηση υπέρ υγείας όλων μας και στη συνέχεια πήγαμε στο αρχονταρίκι, όπου μας περίμενε καφές και πολλά νόστιμα εδέσματα με τη φιλόξενη φροντίδα των μοναχών. Εκεί ο Πρόεδρός μας κ. Αθανάσιος Ψυχογιός προσφώνησε τον Σεβασμιώτατο, του θύμισε τη Σχολή μας και το έργο της και τόνισε με έμφαση την ευδόκιμη σταδιοδρομία των αποφοίτων της και τη διάκρισή τους στην κοινωνία από τη θέση που ο καθένας υπηρέτησε. Καταλήγοντας του προσέφερε εκ μέρους της Ένωσης, ως συμβολικό αναμνηστικό της συνάντησης, ένα εγκόλπιο, του ευχήθηκε υγεία, μακροημέρευση, υπομονή και θεία ενίσχυση για την επιτέλεση του ποιμαντικού έργου επ' αγαθώ της Εκκλησίας και εις δόξαν Θεού, και τον παρακάλεσε να προσεύχεται και υπέρ των μελών της Ένωσης.

Ο Μητροπολίτης μάς ξεναγεί στα ερείπια του Ναού της Αφαίας Αθηνάς.

Ανταλλαγή αναμνηστικών στο αρχονταρίκι της μονής.

Απαντώντας ο Σεβασμιώτατος εξέφρασε τη χαρά του για τη συνάντηση ύστερα από πολλά χρόνια, ευχαρίστησε όλους μας, αναφέρθηκε στην προσωπικότητα του Αγίου, καθώς και στα τρέχοντα προβλήματα της κοινωνίας και στις δυσκολίες που παρουσιάζει στις μέρες μας το ποιμαντικό έργο. Καταλήγοντας ευχήθηκε σε όλους μας κάθε καλό, την ευλογία του Θεού και την προστασία του Αγίου στις οικογένειές μας και στο έργο μας, σε ανάμνηση δε και ως ευλογία προσέφερε στον καθένα μας φωτογραφία του Αγίου, ανάτυπο του Παρακλητικού Κανόνα και των Χαιρετισμών του Αγίου και ημερολόγιο της Μονής για το 2009.

Βγήκαμε ενθουσιασμένοι από τη Μονή και έκπληκτοι από την αγάπη και τη φιλοξενία του Σεβασμιωτάτου, και κατεβήκαμε στον περίλαμπρο Ιερό Ναό του Αγίου Νεκταρίου, όπου με απλότητα, προσήνεια και πληρότητα αναφέρθηκε στην ανέγερσή του, τη λειτουργικότητα και, κυρίως, την αγιογράφηση του και τα έργα που απομένουν να γίνουν.

Στη συνέχεια –με τον Μητροπολίτη μαζί μας στο πούλμαν να εκτελεί χρέη ξεναγού και να εξηγεί τα ενδια-

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 4

Μπροστά στο Ναό του Αγίου Νεκταρίου.

φέροντα της γενέτειράς του– επισκεφθήκαμε τον αρχαίο ελληνικό ναό της Αφαίας Αθηνάς, στην Αγία Μαρίνα.

Στη συνέχεια φτάσαμε στο γυναικείο μοναστήρι του Αγίου Μηνά, χτισμένο σε ένα εξαίσιο χώρο, όπου μας υποδέχτηκε και μας ξενάγησε η ηγουμένη. Μάθαμε ότι η ηγουμένη και οι μοναχές (όλες με πτυχίο Ανώτατης Σχολής) ασχολούνται με βιολογικές καλλιέργειες και κτηνοτροφία! Στο αρχονταρίκι μάς προσέφεραν πολύ φιλόξενα ένα πλούσιο πρόγευμα σε ένα κλίμα οικείο και αδελφικό. Εκεί βρήκαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για το επίκαιρο θέμα της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, το οποίο την επόμενη εβδομάδα συζητήθηκε από την Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας.

Πάντοτε με τον Μητροπολίτη μας ξεναγό, πολύ καλά ενημερωμένο, κατευθυνθήκαμε στον Μαραθώνα, ενδιαφέρουσα τοποθεσία του νησιού, όπου γευματίσαμε και ανταλλάξαμε συζητήσεις επίκαιρες.

Πήραμε την ευλογία του Σεβασμιωτάτου και το απόγευμα αναχωρήσαμε για τον Πειραιά, όπου αποχαιρετηθήκαμε.

Ήταν μια πετυχημένη εκδρομή από κάθε άποψη! Ιδιαίτερα μας συγκίνησε η όλη παρουσία του Ιεράρχη: απλός, σεμνός, προσηνής, πράος, μειλίχιος, καταρτισμένος θεολογικά, γνώστης των προβλημάτων της εποχής, μας έδωσε την εντύπωση άξιου Ποιμένα της Εκκλησίας.

Τον συγχαίρουμε και τον ευχαριστούμε για όλα.

Ας του δίνει υγεία ο Θεός και ας τον φωτίζει στο πραγματικά δύσκολο έργο του.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί επίσης και τα μέλη που πήραν μέρος στην εκδρομή. Ελπίζει και εύχεται τέτοιες εκδρομές να είναι συχνότερες στο μέλλον, γιατί ανατροφοδοτούν την ενότητα και συσφίγγουν τους δεσμούς των αποφοίτων.

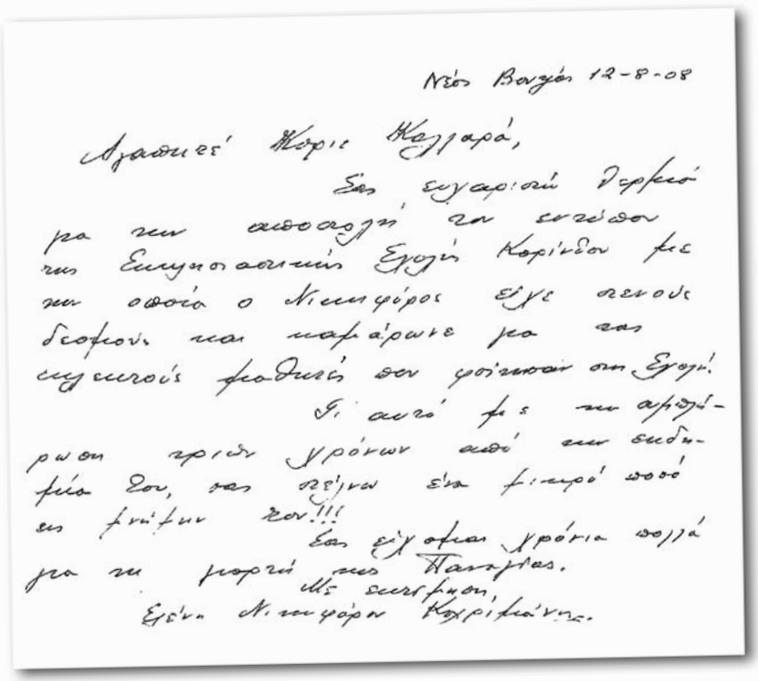

Νέο Βουτζά 12-8-08

Αγαπητέ Κύριε Καχριμανή,

Σας ευχαριστώ θερμά για την αποστολή για εντός της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου μας στο οποίο ο Νικηφόρος είχε τόσους δεσμούς και παράρτησε μα σας ευγενικούς φοιτητές σαν φοίτησαν στη Σχολή.

Γι' αυτό μας λείπει τρεις χρόνων από την συνδυφία σου, σας στέλνω ένα μικρό ποσό σε μνήμη σου!!!

Σας εύχομαι χρόνια πολλά μα τη μορφή μας Παναγίας.

Με εκτίμηση,

Ελένη Νικηφόρου Καχριμάνη.

Η ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Με μεγάλη λύπη σάς ανακοινώνουμε ότι ματαιώθηκε η εκδρομή που είχαμε προαναγγείλει για την Κωνσταντινούπολη. Δήλωσαν συμμετοχή μόνο επτά άτομα. Το Δ.Σ. ελπίζει ότι κάποια άλλη φορά ίσως το ευνοήσουν οι περιστάσεις να βρεθούμε πολλοί μαζί μέσα στο Ναό της Αγίας Σοφίας και να συμπροσευχηθούμε.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΟΔΗΓΟ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Με πρωτοβουλία του Νομάρχη Κορινθίας κ. Νικολάου Ταγαρά, φίλου της Ένωσης, καταρτίζεται έντυπο στο οποίο παρουσιάζονται πολιτιστικοί και επαγγελματικοί Σύλλογοι της Κορινθίας. Επιθυμία του Νομάρχη ήταν να συμπεριληφθούμε κι εμείς, αφού μάλιστα η σχέση μας με την Κόρινθο είναι εμφανής.

Συντάξαμε λοιπόν ένα κείμενο για το ρόλο, τα πεπραγμένα και τους σκοπούς της Ένωσής μας και το παραδώσαμε. Έτσι όλοι όσοι θα διαβάζουν τον Οδηγό αυτό, θα βλέπουν και τη δράση της Ένωσής μας.

ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗ

Με τη συμπλήρωση τριών χρόνων από το θάνατο του αείμνηστου καθηγητή μας Νικηφόρου Καχριμάνη, η σύζυγός του Ελένη τέλεσε μνημόσυνο στον Ιερό Ναό του Αγ. Ιωάννου στο Νέο Βουτζά της Ραφήνας, στο οποίο παρέστησαν μέλη των Δ.Σ. της Σχολής μας και της Ριζαρείου. Στη συνέχεια, επισκεφθήκαμε το σπίτι του σεβαστού μας καθηγητή και είδαμε από κοντά πόσο δεμένος ήταν με τους μαθητές του. Για άλλη μια φορά τον ευχαριστούμε.

Ευχαριστούμε επίσης και την κυρία Ελένη Καχριμάνη, που έστειλε το ποσό των 150 ευρώ για την εφημερίδα μας.

Δημοσιεύουμε την επιστολή της και δηλώνουμε ότι μας συγκίνησε αφάνταστα η χειρονομία της αυτή.

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 5

Η ΝΕΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Η νέα σχολική χρονιά ξεκίνησε με καλούς οιωνούς και οφείλεται α) στο ανύστακτο ενδιαφέρον και τις άοκνες προσπάθειες του Μητροπολίτη μας κ.κ. Διονυσίου, β) στις προσπάθειες του Διευθυντή και των καθηγητών που εξέδωσαν φυλλάδιο για το Σχολείο και το διένειμαν στα Γυμνάσια και στα Λύκεια του νομού και στις Μητροπόλεις, γ) στην άριστη συνεργασία του Σχολείου με Μητροπολίτες της Πελοποννήσου και άλλων γεωγραφικών διαμερισμάτων, οι οποίοι δείχνουν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους.

Με επισημότητα τελέστηκε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς ο αγιασμός στο παρεκκλήσι του Σχολείου μας, όπου ο σεπτός Ποιμενάρχης μάς έδωσε τις πατρικές ευλογίες και νουθεσίες του σε καθηγητές και ιεροσπουδαστές.

Το σχολείο μας συμμετέχει στο καινοτόμο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, με θέμα «Εκκλησία και Περιβάλλον – Μοναστήρια των Γερανείων».

Ο Διευθυντής με συνεργάτες του ετοίμασε το απαραίτητο υλικό που αφορά στην ιστορία και τη λειτουργία της Εκκλησιαστικής Σχολής και του Εκκλησιαστικού Λυκείου, ώστε να ενταχθεί στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεώς μας.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΣΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Την 4η Δεκεμβρίου, όπως κάθε χρόνο, το Εκκλησιαστικό Λύκειο Κορίνθου εορτάζει τη μνήμη του προστάτη του, Αγίου Σεραφείμ, επισκόπου Φαναρίου, με ιδιαίτερη τιμή. Στον πανηγυρικό Εσπερινό, που τελέστηκε την παραμονή, στο λιτό αλλά πολύ φιλόξενο παρεκκλήσι που φέρει το όνομα του εορτάζοντος Αγίου, από νωρίς είχαν συρρεύσει οι πιστοί από το Λουτράκι και τις γύρω περιοχές. Με πραγματική ευλάβεια παρακολούθησαν την ιερή ακολουθία και άκουσαν τους υπέροχους εκκλησιαστικούς ύμνους από καλλικέλαδους ιεροψάλτες, ιεροσπουδαστές. Με μεγάλη ευλάβεια, επίσης, προσκύνησαν τα λείψανα του Αγίου Νεκταρίου, επισκόπου Πεντάπολεως, που είχαν μεταφερθεί από το ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας της Φανερωμένης, ύστερα από αίτημα του Διευθυντή της Σχολής κ. Βλασίου Ανδρικόπουλου στην ηγουμένη της Μονής, και έγκριση του Μητροπολίτη Κορίνθου Διονυσίου Β΄, ο οποίος χοροστάτησε, επικεφαλής πλειάδος ιερέων της περιοχή.

Ο Σεβασμιώτατος χοροστατεί στον πανηγυρικό εσπερινό.

Παρέστησαν τοπικοί παράγοντες του νομού, πολιτικοί, εκπρόσωποι του Δήμου Λουτρακίου, Σχολικοί Σύμβουλοι, ο Διευθυντής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κορινθίας, πεντα-μελής αντιπροσωπεία της Ένωσής μας και πλήθος κόσμου.

Με εμπνευσμένη ομιλία, που προκάλεσε αίσθηση, ο Μητροπολίτης αναφέρθηκε στους τιμώμενους Αγίους και τα κύρια στοιχεία από την προσφορά τους στην Εκκλησία. Για τον Άγιο Σεραφείμ, τόνισε τη μεγάλη του πίστη, την υπομονή και την αξιοθαύμαστη αντοχή του στα βασανιστήρια των Αγαρηνών, από τα οποία στο τέλος μαρτύρησε.

Για τον Άγιο Νεκτάριο, τον οποίο απεκάλεσε προστάτη της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, μίλησε για το πνεύμα αυτοθυσίας που τον διέκρινε στην προσπάθειά του να προωθήσει το έργο του, και τη μακροθυμία του για τα όσα δεινά υπέστη από το περιβάλλον του και άλλους που τον κατηγόρησαν άδικα.

Αναφέρθηκε στην ένδοξη ιστορία της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου από την ίδρυσή της ως σήμερα και στο έργο του ιδρυτή της, Αρχιεπισκόπου, Αντιβασιλέως και Πρωθυπουργού κυρού Δαμασκηνού. Έκανε μνεία της παρουσίας μας στον εορτασμό ως απόδειξη της συνέχειας της Σχολής.

Στη συνέχεια, αφορμώμενος από το πρόσφατο ταξίδι του στη Ρουμανία, όπου έλαβε μέρος σε εκδηλώσεις του Πατριαρχείου, είπε ότι εκεί είχε την ευκαιρία να μάθει τα σχετικά με την εκκλησιαστική εκπαίδευση στη χώρα από το φίλο του, Πατριάρχη Ρουμανίας, και ότι, δυστυχώς, οι συγκρίσεις τον έκαναν να ντρέπεται για την παρακμή των εκκλησιαστικών σχολείων στην Ελλάδα. Ζήτησε για ακόμη μια φορά συμπαράσταση από όλους, προκειμένου να μην κλείσει η Σχολή.

Ακολούθησε αρτοκλασία και στο τέλος ο Σεβασμιώτατος διένειμε το

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 6

καλαίσθητο Ημερολόγιο της Ιεράς Μητροπόλεως Κορίνθου του έτους 2009, αφιερωμένο στη ζωή και στο έργο του Αποστόλου Παύλου, εικόνα του Χριστού, και το βιβλίο *Η Θεία Λειτουργία*, με κείμενο και μετάφραση του μακαριστού Μητροπολίτη Σερβίων και Κοζάνης κυρού Διονυσίου (έκδοση της Αποστολικής Διακονίας).

Μετά το πέρας της ακολουθίας, οι μαθητές της Σχολής μας πρόσφεραν γλυκό και αναψυκτικό στο προαύλιο. Εκεί είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε με τον Μητροπολίτη, τον οποίο και προσκαλέσαμε στην κοπή της πίτας της Ένωσης στις 14 Φεβρουαρίου.

Θέλουμε να συγχαρούμε το Διευθυντή, το Σύλλογο των καθηγητών και τους σπουδαστές για την άψογη διοργάνωση της σεμνής αυτής εορτής και το φιλόξενο πνεύμα τους.

Μνήμη Μητροπολίτου Κορίνθου κυρού Προκοπίου (+3 Δεκ. 1964)

Η ΔΙΑΘΗΚΗ

του **Φώτη Παπαγεωργίου**

Μεγάλες μορφές της Ελλαδικής Ιεραρχίας κόσμησαν τον Αποστολικό Θρόνο της Ιεράς Μητροπόλεως Κορίνθου στους νεότερους χρόνους. Εξέχουσα θέση μεταξύ αυτών ο από Μαντινείας και Κυνουρίας μακαριστός Μητροπολίτης Κορίνθου **Προκόπιος Τζαβάρας**.

Στιγμιότυπο από την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Καντέρμπουρι Δρος Ράμφεϊ (1961).

Εποίμανε θεοφιλώς και θεαρέστως την εμπιστευμένην ποίμνην και ανεδείχθη εκ των ηγητόρων της Ιεραρχίας των χρόνων του.

Ο ιστορικός της Εκκλησίας της Ελλάδος έχει καταγράψει κατ' αξίαν και ανυστεροβούλως την προσφορά και το έργο του αοιδίμου Μητροπολίτη, που «Χάριτι Θεία» εκλήθη να διαποιμάνει, και το γενικότερο κύρος και σεβασμό που απολάμβανε εντός του ιερού σώματος της Ιεραρχίας.

Ένα πλησίασμα επιχειρείται μέσα από ένα συγκλονιστικό σε διδακτικά μηνύματα κείμενο, το τελευταίο της επίγειας ζωής του, τη **χειρόγραφη διαθήκη του**. Αποτελεί το «κύκνειο άσμα», καταστάλαγμα ένθεου βίου, πίστεως και ζωής πολυχρονίου στην υπηρεσία του Ιερού Θυσιαστηρίου και αγάπης προς τον άνθρωπο λόγοις και έργοις.

Η διαθήκη αυτή ως κείμενο και έκφραση ζωής καλεί και προσκαλεί όχι μόνο τους πολλούς από μας που δεχτήκαμε την απόλυτη βοήθειά του στο δρόμο των σπουδών μας και στην παραπέρα πορεία μας, αλλά και τον κάθε χριστιανό σε μίμηση του παραδείγματος προσφοράς και τρόπου ζωής.

Ο σημερινός Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου **Προκόπιος**, ιεροδιάκονος τότε και εκ των διαπρεπεστέρων πνευματικών τέκνων του, παρέδωσε την διαθήκη στον σεβάσμιο Γέροντα πατέρα **Νεκτάριο**, τον υπέρ πεντηκονταετίαν Πρωτοσύγκελλο της Ιεράς Μητροπόλεως –τον άγιο αυτό άνθρωπο του Θεού– για τα νόμιμα, ως εκτελεστή της.

Η διαθήκη δημοσιεύτηκε με την υπ' αριθ. 233 απόφαση του Πρωτοδικείου Κορίνθου σε συνεδρίαση της 9ης Δεκεμβρίου 1964 και παραθέτουμε αυτούσιο το σπουδαίο αυτό κείμενο:

Εις το όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδος, συμπηρώσας ήδη το 75ον έτος της ηλικίας μου και μη γνωρίζων την ημέραν και την ώραν καθ' ην ο Κύριος ημών θα με ανακαλέση εκ του κόσμου τούτου, ***γράφω την παρούσαν διαθήκην μου, όχι διά να διαθέσω την κτηματικήν ή χρηματικήν περιουσίαν μου, διότι τοιαύτην δεν έχω,*** *αλλ' οπωσδήποτε να διευθετήσω τα κατ' εμέ. Συγχωρώ εκ βαθέων όσους επί της γης λόγω ή έργω με έβλαψαν ή οπωσδήποτε με επίκραναν, ιδία δε τον θεολόγον καθηγητήν […] δι' όσα κατ' εμού αναληθή και συκοφαντικά κατά καιρούς έγραψε, ικετεύω όσους εκουσίως ή ακουσίως έβλαψα ή οπωσδήποτε παρεπίκρανα να με συγχωρήσωσιν. Χρήματα δεν έχω να κληροδοτήσω, αντιθέτως δε ίσως ευρεθώσι και χρέη τινά τα οποία καταλείπω και διά τα οποία ζητώ συγνώμην.*

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 7

Γενικόν κληρονόμον μου καθιστώ την Ιεράν Μονήν Οσίου Παταπίου, εκτελεστήν διά της παρούσης τον Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτην Νεκτάριον Μαρμαρινόν, τον υπέροχον αυτόν και όλον πνευματικότητα κληρικόν, τον οποίον ευχαριστώ εκ βαθέων διά την αφοσίωσιν και τιμιότητα μεθ' ης επί τόσα έτη με εξυπηρέτησε ως Πρωτοσύγκελλος.

Ο εξοπλισμός της οικίας μου εις έπιπλα, ρουχισμόν και λοιπά είδη ανήκει εις την Ιεράν Μονήν Οσίου Παταπίου. Τα αρχιερατικά μου άμφια, εγκόλπια, σταυροί επιστήθιοι, πατερίτσαι, μίτραι κλπ. να δοθώσιν εις τους περί εμέ κληρικούς Πέτρον Δακτυλίδην και Προκόπιον Τσακουμάκαν. Εις τον Αρχιμανδρίτην Προκόπιον Παπαδόπουλον να δοθή ως ευλογία ο επιστήθιος σταυρός με τους δικεφάλους αετούς. Εις πάντας τους ανωτέρω εκφράζω την απέραντον ευγνωμοσύνην μου, απείρους ευχαριστίας μου διά την προς εμέ αγάπην, σεβασμόν και αφοσίωσιν. Εύχομαι εις αυτούς ολοψύχως πάσαν πρόοδον και από Θεού προκοπήν, ην ελπίζω ο Πανάγαθος Θεός να δώσει αυτοίς, διότι ως εξετάζων καρδίας, γνωρίζει τας καρδίας αυτών. Συνιστώ εις αυτούς να μη λησμονήσωσι την προς την αγίαν ημών εκκλησίαν αφοσίωσιν και σεβασμόν, εργαζόμενοι πάντοτε διά την δόξαν αυτής. Επίσης συνιστώ εις αυτούς να είναι πάντοτε αγαπημένοι ως αδελφοί πνευματικοί, ανεχόμενοι αλλήλων. Όταν προσεύχονται ας μνημονεύουσι και εμού του λίαν αμαρτωλού.

Δεν έχω τι άλλο να κληροδοτήσω εις αυτούς τους καλούς και αφοσιωμένους συνεργάτας μου παρά μόνον την ευχήν μου. ***Όσους εβοήθησα να σπουδάσουν, παρακαλώ ας μνημονεύωσι και εμού εν ταις πριοσευχαίς των.***

Εις την αγαπητήν μοναχήν Ανθούσαν δεν έχω τι να κληροδοτήσω. Παρακαλώ τον Αρχιμανδρίτην Νεκτάριον να προστατεύση αυτήν ως μέχρι τούδε.Η βιβλιοθήκη μου να δοθεί εις την Μονήν του Οσίου Παταπίου, πλην των βιβλίων άτινα εδώρησα εν ζωή εις τους περί εμέ κληρικούς και τα οποία, διότι ούτοι δεν έχουσι τόπον, βρίσκονται εις την εν τω γραφείω βιβλιοθήκην μου.

Παιδιά μου, εις την ζωήν σας να προσέξετε να μην εκδικείσθε αλλά πάντοτε να συγχωρήτε. Να συγχωρήτε. Να συγχωρήτε. Μη βλάψετε ποτέ κανέναν. Αντιθέτως φροντίσατε να ωφελείτε αλλά προπαντός να συγχωρήτε. Καταλείπων την πρόσκαιρον ζωήν εύχομαι εις πάντας τους χριστιανούς της Ιεράς Μητροπόλεως Κορινθίας πάσαν από Θεού προκοπήν, αποστέλλων αυτοίς την ευλογίαν μου, ευχόμενος όπως Κύριος ο Θεός προστατεύει αυτούς εσαεί.

Έγραφον εν Κορίνθω τη 5η Νοεμβρίου 1963
Ο Κορινθίας Προκόπιος

Οι δύο αρχαίοι σταυροί αγιασμού, η κόκκινη μίτρα, ανήκουσιν εις την Ιεράν Μονήν Φενεού, εις ην να αποδοθώσιν.

Προκόπιος.
Καλήν αντάμωσιν

Διακρίνονται από αριστερά στην πρώτη γραμμή οι: κ. Καχριμάνης Νικηφόρος, Φιλόλογος, κ. Ασημακόπουλος Χρ., Γυμναστής, κ. Ροβίθης, Θεολόγος, κ. Παστός Σπ., Φιλόλογος, κ. Τρουπάκης Γ., Θεολόγος, Διευθυντής, ο Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος, κ. Ξενικάκης Π., Θεολόγος, κ. Σαρρής Β., Τεχνικών, κ. Γαβαλάς Εμμ., Φιλόλογος. Στη δεύτερη σειρά διακρίνονται ο νυν Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, πίσω από το Διευθυντή, και ο επίσκοπος Μελόης Φιλόθεος, πίσω από τον Καθηγητή κ. Ξενικάκη, διάκονοι τότε και οι δύο.

Η φράση *«Όσους εβοήθησα να σπουδάσουν παρακαλώ ας μνημονεύουσι και εμού εν ταις προσευχαίς των»* ταπεινώς αναφέρεται σε δεκάδες μαθητών κατά βάση –αλλά όχι μόνο– της Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου, που σπούδασαν χάρις εις εκείνον και από την Εκκλησία, και διέπρεψαν, και διακρίνονται ως ιεράρχες, ιερείς, καθηγητές θεολογικών σχολών και της παιδείας, ως επιστήμονες και κοινωνικοί λειτουργοί, ως καλοί και χριστιανοί πολίτες.

Εμπεριέχει συγχρόνως ένα εσώτερο μήνυμα, προσκλητήριο σαφέστατο (του χριστιανικού χρέους της μίμησης του παραδείγματος) προς τα πνευματικά του παιδιά και προς πάντα χριστιανό, να είμαστε συμπαραστάτες και βοηθοί, όπως εκείνος, προς τον όποιο συνάνθρωπο, ιδιαίτερα τον νέο άνθρωπο, στους πάντοτε δύσκολους καιρούς.

Ένας εξ αυτών, που χωρίς τη βοήθεια του μακαριστού Μητροπολίτου θα αναζητούσε (όπως πολλοί νέοι της τότε εποχής) την τύχη του στην ξενιτιά, είναι και ο γράφων τις απλές αυτές γραμμές με αισθήματα ευγνωμοσύνης επί τη συμπληρώσει 44 ετών από της εις Κύριον εκδημίας του.

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 8

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

«Αδελφοί, ενί εκάστω υμών εδόθη η χάρις κατά το μέτρον της δωρεάς του Χριστού».
(Εφεσ. Δ΄7)

Σε αυτή τη σελίδα μπορεί κάθε μέλος της Ένωσης να στέλνει τις συνεργασίες του για δημοσίευση. Εφόσον είναι εφικτό, μπορούν να στέλνουν τα κείμενά τους σε δισκέτα υπολογιστή ή σε CD. Εννοείται βέβαια ότι λόγω στενότητας του χώρου οι επιστολές σας θα πρέπει να έχουν μειωμένη έκταση (έως 200 λέξεις). Με μεγάλη μας χαρά θα δεχόμαστε υποδείξεις και προτάσεις σας για τη βελτίωση της ύλης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών της ΕΝΩΣΗΣ μας.

Ζητούμε συγγνώμη που, λόγω πληθώρας ύλης, δεν μπορέσαμε να δημοσιεύσουμε όλες τις συνεργασίες που στάλθηκαν. Αυτές θα δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

Μπορείτε να στέλνετε τις επιστολές σας στο ΦΑΞ 210 2819550 ή στην ΤΑΧΥΔΡ. ΘΥΡΙΔΑ 52057 τ.κ.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Στο αντίστοιχο περυσινό φύλλο της εφημερίδας μας είχαμε θέσει ως ζητούμενο – πρακτικά δύσκολο θέμα– τον χριστιανικό τρόπο εορτασμού των Χριστουγέννων. Πόσοι από μας γιορτάζοντας τα Χριστούγεννα σκεπτόμαστε το θεολογικό και εσχατολογικό μήνυμα που περικλείει το μυστήριο της θείας ενανθρωπήσεως; Αλλά και πόσοι νοερά μεταφερόμαστε στο σπήλαιο της Βηθλεέμ και αντλούμε διδάγματα από τον συμβολισμό του γεγονότος για την πρακτική μας στάση στη ζωή; Πόσοι στοχαζόμαστε το περιεχόμενο του αγγελικού ύμνου «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία»;

Τούτο το σημείωμα δε στοχεύει να αναλύσει το θεολογικό νόημα του αγγελικού ύμνου. Απλώς δίνει στον αναγνώστη ερέθισμα να σκεφτεί βαθιά τις έννοιες της χριστιανικής ειρήνης και της ευδοκίας. Διότι γενικά καταλαβαίνουμε την έννοια της ειρήνης και αισθανόμαστε την ευδοκία ως ενεργητική εκδήλωση της θείας χάριτος, ως θεία εύνοια και φιλανθρωπία, και από την πλευρά μας ως δήλωση ικανοποίησης και ευγνωμοσύνης προς τον Θεό.

Αρκεί όμως αυτό; Αρκεί δηλαδή από την πλευρά μας η παθητική αποδοχή της ευδοκίας, ή, κατ' ανάλογο τρόπο, και εμείς οφείλουμε να την εκλαμβάνουμε ως ενεργητική σχέση με τον πλησίον μας, ως εκούσια δηλαδή καλή διάθεση και ευμενή στάση έναντι των άλλων;

Σε αυτά τα ερωτήματα καλείται ο καθένας μας να απαντήσει, αν θέλουμε πραγματικά η μεγάλη αναμνηστική γιορτή των Χριστουγέννων να μην είναι τυπική και εθιμοτυπική και να μην καταντάει «γαστριμαργίας αφορμή», που έλεγε ο Κυνικός φιλόσοφος Αντισθένης.

ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ ΚΑΙ Ο ΣΚΑΝΔΑΛΙΣΜΟΣ

Τους τελευταίους μήνες εμβρόντητοι παρακολουθούμε με πολλή θλίψη και ανησυχία όσα αποκαλύπτονται για σκάνδαλα που έγιναν στο χώρο της Εκκλησίας – γνωστά άλλωστε σε όλους.

Πέρα από το γεγονός ότι τα σκάνδαλα είναι αναπόφευκτα στη ζωή των ανθρώπων –παντού και πάντοτε γίνονταν και γίνονται– και ανεξάρτητα από το νομικό ή ποινικό μέρος τους, εκείνο που έχει σημασία για τους πιστούς είναι το ηθικό, δηλαδή η ζημιά που προκαλείται στη συνείδηση των χριστιανών από τη συμπεριφορά, τις πράξεις ή τις παραλείψεις των εκκλησιαστικών προσώπων, ως μη ώφειλε. Πράξεις που έρχονται σε αντίθεση με τις αρχές και τις αξίες του χριστιανισμού, την παράδοση και την πρακτική της Εκκλησίας. Διότι, όταν αποκαλύπτεται ένα σκάνδαλο οιασδήποτε φύσεως, ταυτόχρονα ξεσπάει πόλεμος σε όλα τα επίπεδα: δημοσιογράφοι, πολιτικοί, δικηγόροι, ειδικοί και μη, σχετικοί και άσχετοι, συμφεροντολόγοι και καιροσκόποι, πρόθυμοι κατήγοροι και διαστρεβλωτές των πραγμάτων έχουν γνώμη. Θόρυβος, κρίσεις, επικρίσεις, συζητήσεις ατέρμονες και ατελέσφορες, υπερβολές, ειρωνείες, αντεγκλήσεις, επικοινωνιακά τεχνάσματα, μεθοδεύσεις, αιχμές, υποψίες, απόπειρες συγκάλυψης και άλλα παρόμοια ενσπείρουν σύγχυση, αμφιβολίες και ενίοτε αμφισβήτηση των πάντων.

Όλα αυτά –και ώσπου να κατακαθίσει η σκόνη– μοναδικό αποτέλεσμα έχουν, όσον αφορά την Εκκλησία, το σκανδαλισμό των πιστών. Η πίστη, η Εκκλησία, οι θεσμοί, η κοινωνία πλήττονται.

Για το λόγο αυτό η ευθύνη και η ενοχή των σκανδαλοποιών είναι μεγάλη. Γι' αυτούς ο Κύριος προειδοποίησε: *«Ουαί τω ανθρώπω εκείνω δι' ου το σκάνδαλον έρχεται»* (Ματθ. 18,7).

Και ο Απόστολος Παύλος αυτούς αποδοκίμαζε γράφοντας: *«Το γαρ όνομα Κυρίου δι' ημάς βλασφημείται εν τοις έθνεσι»* (Ρωμ. 2, 24).

Αυτά τα λίγα, χωρίς σχόλια.

Γ. Κ.

Η ΚΑΥΣΗ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Ο απόφοιτος του Εκκλησιαστικού Λυκείου Κορίνθου **Χρόνης Μηλιώνης**, μοναχός, διαμαρτύρεται για την πρόταση που αναφέρεται στην καύση των νεκρών. Πώς είναι δυνατό να καίμε τους νεκρούς μας, αφού, σύμφωνα με τη Γραφή, το σώμα είναι φυλακτήριον της ψυχής, «ναός του Θεού άγιος» (Α΄ Κορινθ. Γ΄, 36) και «ναός του εν ημίν Αγίου Πνεύματος» (Α΄ Κορινθ. Γ΄, 16). Μετά το θάνατο

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 9

τα οστά δεν αποσυντίθενται και απομένουν ως «λείψανα» του σώματος. Είναι αυτά που θυμίζουν τα χαρακτηριστικά του καθενός μας. Τα οστά θα λάβουν νεύρα εν τη εσχάτη ημέρα της αναστάσεως. Εάν καύσουμε τα σώματα, πώς θα έχουμε ανάσταση;

Η Εκκλησία μας δίνει μεγάλη τιμή στα οστά των αγίων και των μαρτύρων της πίστεως. Τα εκθέτει σε προσκύνηση των πιστών και σε πολλά από αυτά αποδίδει θαυματουργικές ιδιότητες. Αυτά για την Εκκλησία αποτελούν κεφάλαιο. Με οστά αγίων καθιερώνεται η Αγία Τράπεζα και πάνω σε αυτήν τελείται η Θεία Λειτουργία και άλλες τελετές.

Απ' την άλλη πλευρά, τίθεται και άλλο ζήτημα. Ο άνθρωπος, όταν πεθαίνει κάποιος αγαπημένος του, έχει συνηθίσει να ασπάζεται το νεκρό και να του αποδίδει τιμές, να τον ενταφιάζει στο μνήμα και να τον επισκέπτεται κατά καιρούς για να προσευχηθεί, έχοντας τη βεβαιότητα ότι το νεκρό του σώμα βρίσκεται εκεί. Με την καύση δε θα υπάρχει τίποτε που να τον θυμίζει, αφού αυτή διασκορπίζεται σε κάποια θάλασσα ή αλλού.

Το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία δεν επιτρέπεται με κανένα τρόπο και για κανένα λόγο η καύση των νεκρών. Το έθιμο αυτό είναι ξενόφερτο και κάποιοι για δικούς τους λόγους (όχι πάντα καθαρούς) θέλουν να το καθιερώσουν και εδώ.

Δε θα το καταφέρουν όμως.

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

«Η ΠΡΟΚΟΠΗ», μηνιαία ανεξάρτητη έκδοση για την πόλη του Ιλίου, Οκτώβριος 2008.

Με μεγάλη χαρά λάβαμε πάλι την πολύ ωραία εφημερίδα που εκδίδει και διευθύνει ο απόφοιτος της Σχολής μας και μέλος της Ένωσης **Αντώνιος Παναγιωτόπουλος**. Εκτός από τα θέματα που αφορούν τους κατοίκους του Ιλίου, υπάρχουν εμπεριστατωμένα άρθρα, όπως αυτό για το έπος του '40, που έχει τίτλο «68 ολόκληρα χρόνια» και αναφέρεται κυρίως στα δεινά που υπέστη ο ελληνισμός όλα αυτά τα χρόνια από τους ξένους κυρίως, αλλά και εμάς τους Έλληνες με τον Εμφύλιο. Ο αρθρογράφος καλεί όλους να αποβάλουμε κάθε ίχνος ραγιαδισμού και ξενοδουλίας, και να εμφανιστούμε με το δικό μας πρόσωπο, αν θέλουμε να πάμε μπροστά. Αξιόλογα είναι επίσης και τα άρθρα του π. Σταύρου Παπαχρήστου, με τίτλους «Παρανομία και ασυδοσία» και «Η περιουσία της Εκκλησίας και ο εφημεριακός κλήρος», όπου θίγεται ένα θέμα τεράστιο, σχετικά με το ελλιπές ενδιαφέρον της Εκκλησίας για την οικονομική αναβάθμιση των κληρικών, που δεν απολαμβάνουν τίποτε από την περιουσία της Εκκλησίας «παρά μόνο τη χλεύη, τις ειρωνείες, τις κατακραυγές του κόσμου και τίποτε περισσότερο».

Είναι αξιοθαύμαστη η προσπάθεια του φίλου μας εκδότη, κ. Αντώνη Παναγιωτόπουλου, που επί τόσα χρόνια, από το μετερίζι της πολύ ενδιαφέρουσας εφημερίδας του, μάχεται για την υπηρέτηση των συμφερόντων της πόλης του, την πρόοδο και την αλλαγή. Τέτοιες πρωτοβουλίες τιμούν το συντελεστή τους, που με τις άοκνες προσπάθειές του προσφέρει αφιλοκερδώς στον τόπο του.

«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ», τ. 5 και 6, Τριμηνιαία εκκλησιαστική έκδοση.

Παρά τις μεγάλες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει από την ανυπαρξία χορηγού, η καλαίσθητη αυτή έκδοση συνεχίζει την κυκλοφορία της, χάρη στις άοκνες προσπάθειες του μέλους της Ένωσής μας π. Κωνσταντίνου Τσουρέλη, εφημερίου του Ι. Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Καρυδιά Κομοτηνής, και των ευλαβών ενοριτών του.

Στο 5ο τεύχος (Φεβρουάριος-Απρίλιος) ξεχωρίσαμε μια σπουδαία παρουσίαση του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου Β΄ από τον ιστορικό, θεολόγο και νομικό κ. Ιω. Σιδηρά, που δίνει ένα πλήρες πορτρέτο του νέου Αρχιεπισκόπου μέσα από το τρίπτυχο «Παράδοση–Συνοδικότητα–Θεολογία», ένα εμπεριστατωμένο άρθρο για την προσφορά της Εκκλησίας στον αγώνα του 1821, και μια ολοκληρωμένη παρουσίαση του αληθινού νοήματος της νηστείας, γραμμένη από τον π. Κ. Τσουρέλη, από τις ωραιότερες που έχουμε διαβάσει. Συγχαρητήρια! Το ίδιο θα πούμε και για τις μελέτες του σχετικά με τους «Αγίους και τα χαριτόβρυτα λείψανά τους», και για «τα Μυστήρια της Εκκλησίας μας», που παρουσιάζονται στο 6ο τεύχος (Μάιος-Ιούλιος) μαζί με άλλες πολύ ενδιαφέρουσες εργασίες. Η *Μεταμόρφωση του Σωτήρος* είναι μία πολύ σοβαρή και αξιόλογη έκδοση, μέσο ενεργής έκφρασης χριστιανικού και κοινωνικού στοχασμού, που διαβάζεται ευχάριστα από ένα ευρύτερο αναγνωστικό κοινό της ακριτικής περιοχής.

Τα εγκάρδια συγχαρητήρια και οι πιο θερμές ευχές στον άοκνο εφημέριο της Καρυδιάς, που μας δίνει θέματα που συγκινούν και προβληματίζουν, αποστάγματα γνώσεων που ενθαρρύνουν και καθοδηγούν σωστά, σε μια εποχή αποπροσανατολισμού των μαζών και κατευθυνόμενης σκέψης.

Τον ευχαριστούμε επίσης και για την προβολή του Εκκλησιαστικού Λυκείου Κορίνθου από τις στήλες του περιοδικού.

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 10

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Είναι γνωστό από την ειδησεογραφία το θέμα που προέκυψε από τη θερινή εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη δυνατότητα να απαλλάσσεται ο μαθητής ή η μαθήτρια από την ενεργό συμμετοχή στη διδασκαλία του μαθήματος με απλή αίτηση του γονιού του ή του ιδίου, εφόσον είναι ενήλικος, χωρίς αιτιολόγηση, η οποία ως τώρα θεωρούνταν απαραίτητη, ότι δηλαδή ο ενδιαφερόμενος μαθητής δεν είναι ορθόδοξος. Γνωστές είναι και οι αντιδράσεις από διάφορους φορείς, πολίτες και την Εκκλησία. Εξάλλου ούτε οι κατοπινές δύο εγκύκλιοι αποσαφήνισαν το θέμα. Κατά την άποψη του Υπουργείου, η αιτιολόγηση του αιτήματος για απαλλαγή παραβιάζει τα προσωπικά δεδομένα του μαθητή.

Για τη νομική πλευρά του θέματος δεν είμαστε ειδικοί. Στο κείμενο αυτό εκφράζουμε τις επιφυλάξεις μας με βάση την κοινή πείρα και τον κοινό νου ως προς τη σκοπιμότητα της εγκυκλίου. Η αιτιολόγηση είναι στη φύση των πραγμάτων. Διαφορετικά η ζωή φαίνεται αυθαίρετη και τυχαία. Όλα: οι πράξεις, οι απόψεις, οι θεωρίες, οι κρίσεις, οι αποφάσεις, οι ενέργειες, οι συμπεριφορές υπακούουν στον κανόνα της αιτιολόγησης. Γι' αυτό και δεν κατανοούμε στην προκείμενη περίπτωση σε τι ενοχλεί η αιτιολόγηση εκ μέρους του αιτουμένου γονέως ή μαθητή της επιλογής του να μην παρακολουθεί το μάθημα. Το προσωπικό δεδομένο που το Υπουργείο θέλει να προστατέψει, δηλαδή η αποκάλυψη της θρησκευτικής πίστης του μαθητή, αίρεται από μόνο του διά της αποχής του από την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα, χωρίς καμία συνέπεια, μη καταλογισμός απουσιών, αρνητική βαθμολόγηση, αποχή από την κοινή προσευχή και από άλλες θρησκευτικές εκδηλώσεις του Σχολείου. Κατ' ανάλογο τρόπο και εξ αντιδιαστολής τεκμαίρεται ότι και μόνο από την παρουσία του μαθητή στο μάθημα είναι Χριστιανός Ορθόδοξος.

Ο Μητροπολίτης κ. Εφραίμ με τον ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευάγγελο Θεοδώρου και τον καθηγητή της Σχολής κ. Ανδρέα Βάνταρη.

Αντίθετα, έχουμε τη γνώμη ότι η παρούσα ρύθμιση ανοίγει το δρόμο για καταχρηστική άσκηση της παρεχόμενης δυνατότητας και, συνακόλουθα, υπονομεύει το μάθημα των θρησκευτικών, αφού και ο ορθόδοξος μαθητής μπορεί να απέχει από το μάθημα χωρίς ενδοιασμό για άλλους λόγους και από διαφορετικά κίνητρα: αδιαφορία, επιπολαιότητα, δήθεν προοδευτική διάθεση, μιμητισμό, αρνητικό επηρεασμό από το περιβάλλον, αντιπάθεια προς το πρόσωπο του καθηγητή, μη ελκυστικό βιβλίο, μη βιωματική διδασκαλία, ακόμη και από υπολογισμό (ένα μάθημα λιγότερο, άρα λιγότερο διάβασμα).

Ίσως υποστηρίζει κάποιος: είναι ορθό παιδαγωγικά ο μαθητής να παρακολουθεί ένα μάθημα που δεν το θέλει; Όχι βέβαια, κατ' αρχάς. Αλλά η πείρα έχει δείξει ότι χωρίς κάποια μορφή επιβολής ο μαθητής δε μαθαίνει τίποτα.

Δημιουργείται επίσης η απορία: γιατί ένας μαθητής μπορεί να απαλλαγεί από το μάθημα των θρησκευτικών χωρίς αιτιολόγηση, ενώ για το μάθημα της γυμναστικής απαιτείται ιατρική βεβαίωση! Στη δεύτερη περίπτωση δεν ισχύουν τα προσωπικά δεδομένα;

Πέραν των άλλων πρακτικών προβλημάτων είναι δυνατό να δημιουργηθεί προηγούμενο, το οποίο θα εκληφθεί ως κεκτημένο δικαίωμα και θα εξωθήσει έτσι σε αξίωση για απαλλαγή και από άλλα μαθήματα χωρίς αιτιολόγηση για λόγους συνείδησης· απαλλαγή, για παράδειγμα, από το μάθημα της ιστορίας ή των αρχαίων ελληνικών. Τι θα γίνει στην περίπτωση αυτή;

Εν συνεχεία, αν είναι αναμφισβήτητη η προσφορά του Χριστιανισμού στον άνθρωπο και στην κοινωνία ως προς τη διάπλαση της προσωπικότητας και τη διαμόρφωση διαχρονικών αξιών, και αφού η πολιτεία μεταξύ των διακηρυγμένων σκοπών της Παιδείας έχει θέσει και «την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνειδήσεως» (Σ.16,2), καθώς και «την πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της χριστιανικής παράδοσης» (Ν. 1566/1985, άρθρο 1), εύλογα δημιουργείται η απορία πώς αλλιώς μπορεί να καλλιεργηθεί η θρησκευτική συνείδηση, αν το μάθημα των θρησκευτικών γίνει εν δυνάμει προαιρετικό ή υποβαθμιστεί, και μακροπρόθεσμα, συντελούσης και της περιρρέουσας ατμόσφαιρας, καταργηθεί;

Πώς αλλιώς θα μεταδοθούν στα νέα παιδιά η θρησκεία του έθνους μας και οι αξίες του Ορθόδοξου Χριστιανισμού;

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 11

γραμμές δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν αν και πόσοι μαθητές με την έναρξη των μαθημάτων ζήτησαν να απαλλαγούν από το μάθημα, εκτός βέβαια από εκείνους που δικαιολογούνται απαλλαγής (ετερόδοξοι, αλλόθρησκοι κλπ).

Ελπίζουμε και ευχόμαστε να μη βρήκε ανταπόκριση η εγκύκλιος.

Ωστόσο, μπαίνουμε στον πειρασμό να διατυπώσουμε την υποψία μήπως η ευαισθησία για τα προσωπικά δεδομένα –σεβαστή καθεαυτή– στην προκείμενη περίπτωση λειτουργήσει ως πρόσχημα για τον αποχριστιανισμό της κοινωνίας στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης και του θρησκευτικού αποχρωματισμού των λαών, όπως σε άλλες περιπτώσεις της δημόσιας ζωής η ίδια Αρχή γίνεται κάλυμμα για κάθε είδους αυθαιρεσία. Δεν αποκαλύπτεται, για παράδειγμα, το όνομα του ειδεχθούς εγκληματία, του στυγερού δολοφόνου, του αδίστακτου εμπόρου ναρκωτικών, του αποτρόπαιου παιδεραστή, του διεφθαρμένου καταχραστή του δημοσίου χρήματος και άλλων, εν ονόματι των προσωπικών δεδομένων.

Διαφορετικό, βέβαια, είναι το θέμα των βιβλίων, της επιλογής της ύλης και της διδασκαλίας του μαθήματος.

Γ. Κ.

Ο ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΙ Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Σήμερα, στις περισσότερες ενορίες η Λειτουργία τελείται συναπτά με τον Όρθρο. Όμως στην πραγματικότητα η Θεία Λειτουργία είναι εντέλως ανεξάρτητη απο την ακολουθία του Όρθρου. Απόδειξη αυτού είναι το ότι, την ώρα που ψάλλεται η Δοξολογία, γίνεται από τον ιέρεα «μυστικώς» η απόλυσις του Όρθρου.

Εξετάζοντας το παρόν θέμα να παρατηρήσουμε και το γεγονός ότι υπάρχουν Λειτουργίες που τελούνται συνδεδεμένες με την ακολουθία του Εσπερινού, όπως οι Λειτουργίες της Μ. Πέμπτης, του Μ. Σαββάτου και των παραμονών των Χριστουγέννων και των Θεοφανείων. Στις περιπτώσεις αυτές ο σύνδεσμος Εσπερινού και Λειτουργίας είναι οργανικός, διότι και οι δύο μαζί ακολουθίες αποτελούν μια σύνθετη ακολουθία, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία του Εσπερινού αναμεμειγμένα με στοιχεία της Λειτουργίας και τελικά συνεχίζεται η Λειτουργία. Αυτό όμως δε συμβαίνει και στον σύνδεσμο Όρθρου και Λειτουργίας, που παρά το χρονικό τους σύνδεσμο διατηρούν την αυτοτέλειά τους.

Ο σύνδεσμος αυτός της ακολουθίας του Όρθρου με τη Θεία Λειτουργία, πρώτον, ζημίωσε και τις δύο ακολουθίες, γιατί υποβίβασε την ακολουθία του Όρθρου σε ένα είδος προπαρασκευαστικό της Λειτουργίας, και, δεύτερον, με τη σύνδεση αυτή των δύο ακολουθιών δημιουργήθηκε μια πολύ μακρά ακολουθία.

Στις Μονές η ακολουθία του Όρθρου γίνεται στην κανονική της ώρα. Επίσης ο Όρθρος τελείται συνήθως στον κεντρικό ναό των Μονών, το λεγόμενο «καθολικό», ενώ η Λειτουργία στα παρεκκλήσια τις καθημερινές και μόνο τις Κυριακές, και τις εορτές στο καθολικό. Στις σλαβικές, πάλι, Εκκλησίες για διευκόλυνση των πιστών, ο Όρθρος γίνεται συνδεδεμένος με τον Εσπερινό μετά τη δύση του ηλίου σαν μια μικρή αγρυπνία, ενώ η Λειτουργία λίγο πριν από το μεσημέρι.

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό οτι η ακολουθία του Όρθρου και η Θεία Λειτουργία δε συνδέονται ούτε χρονικά ούτε τοπικά. Επομένως, το λεγόμενο ότι ο Όρθρος τελείται σαν προπαρασκευή της Θείας Λειτουργίας δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και είναι ασύμφωνο προς την παράδοση.

Γεώργιος Καψάλης
Φοιτητής Θεολογίας

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΟΥΣ

Προς: Το Δ.Σ. της Ένωσης Αποφοίτων
Εκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου
Τ.Θ. 52057, Τ.Κ. 14401,
Fax: 210 2819550
e-mail: thanos@psichogios.gr
(Υπόψη κ. Ψυχογιού)

ΟΝΟΜΑ: .....
ΕΠΩΝΥΜΟ: .....
ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ: .....
ΙΔΙΟΤΗΤΑ: .....
ΕΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗΣ: .....
ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: .....
ΝΟΜΟΣ: .....
Οδός: .....
Αριθ.: .....
Τ.Κ.: .....
ΤΗΛ.: .....
ΚΙΝ. ΤΗΛ.: .....
e-mail: .....

Παρακαλώ να με εγγράψετε μέλος της Ένωσης.

Ημ/νία ...../...../.....

Ο ΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ

(Υπογραφή)

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ Η ΕΝΩΣΗ ΜΑΣ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΠΟΡΟ ΕΧΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ. ΤΟ ΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΘΕΡΜΩΣ ΝΑ ΜΑΣ ΣΤΕΙΛΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

PHONH-13-TELIKO:Layout 1 19/12/2012 2:45 ìì Page 12

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΑ

Του Δημ. Δρίτσα, Δρος Θεολογίας

Από το προσκύνημα στο Ναό του Αγίου Νεκταρίου.

Από τα πανάρχαια χρόνια, οι Έλληνες είχαν έντονο θρησκευτικό συναίσθημα. Αυτό συνάγεται από δύο βασικές επισημάνσεις της θρησκειολογικής έρευνας.

Η πρώτη σχετίζεται με το Δωδεκάθεο του Ολύμπου, του οποίου το μεταφυσικό υπόβαθρο είναι ο ενοθεϊστικός πολυθεϊσμός. Δηλαδή, η πίστη ότι πέρα και πάνω από τον φυσιολατρικό πολυθεϊσμό υπάρχει η έννοια της μονοθεΐας, όπως την υποδηλώνει και η φράση: «Ανάγκα και θεοί πείθονται». Η μονοθεϊστική αυτή αντίληψη έλαβε πιο συγκεκριμένο χαρακτήρα με τη διακήρυξη του πλατωνικού Σωκράτη για την ύπαρξη ενός μόνου Θεού.

Η δεύτερη επισήμανση σχετίζεται, αφενός μεν, με τις πανελλήνιες θρησκευτικές εορτές, αφετέρου δε, με ασκληπιεία, στα οποία κατέφευγαν οι ασθενείς με τη βεβαιότητα ότι θα θεραπευτούν. Στο Ιερό της Επιδαύρου έχουν βρεθεί σχετικές πινακίδες και «επιγραφές ιαμάτων».

Ο τίτλος όμως του άρθρου μάς επιβάλλει να εστιάσουμε το ενδιαφέρον μας στο Νεοέλληνα, ο οποίος συνεχίζει να έχει άμεση σχέση με τη θρησκεία. Αυτό σημαίνει ότι τα στοιχεία της θρησκευτικής παράδοσης εξακολουθούν να διαποτίζουν τη ζωή του. Και αυτό γιατί αυτή η παράδοση δεν έχει μουσειακό χαρακτήρα και περιεχόμενο, αλλά συντίθεται από δοκιμασμένες διαχρονικά αξίες και αρχές που προσδιορίζουν την προσωπικότητα του Νεοέλληνα χριστιανού. Η εθνικοθρησκευτική του ταυτότητα είναι μια θαυμάσια σύνθεση και σύνδεση στοιχείων, που παραπέμπουν στην ουσία του διπολικού αυτού πολιτικού επιτεύγματος.

Η ιστορική διαδρομή της ελληνικής φυλής με την απόληξή της στο σύγχρονο Νεοέλληνα έδωσε εξετάσεις πολλές φορές και απέδειξε περίτρανα τη γνήσια θρησκευτικότητά της. Στα τελευταία χρόνια, η εκδήλωση του θρησκευτικού συναισθήματος των Ελλήνων γνώρισε ποικίλες διακυμάνσεις με δύο χαρακτηριστικές φάσεις. Η μία σχετίζεται με την έκφρασή του σε δύσκολες στιγμές για το Νεοέλληνα. Είναι οι στιγμές εκείνες που η πατρίδα μας έχει εμπλακεί στη δίνη των δύο Παγκόσμιων Πολέμων παρά τη θέλησή της. Τότε αναζήτησε και βρήκε στήριγμα και ενίσχυση στην Εκκλησία. Ένιωσε τη ζωντανή και λυτρωτική παρουσία της στα πρόσωπα της Παναγίας και των αγίων. Η άλλη φάση σχετίζεται με τις έντονες εκδηλώσεις του θρησκευτικού συναισθήματος των Νεοελλήνων κατά τις μεγάλες εορτές και θρησκευτικές πανηγύρεις. Ο συνδετικός κρίκος των συμμετεχόντων σε αυτές τις εκδηλώσεις είναι η πίστη στον Θεό και ο σεβασμός στα ιερά πρόσωπα.

Υπάρχει, βέβαια, ο κίνδυνος της αλλοίωσης του θρησκευτικού συναισθήματος του Νεοέλληνα, ο οποίος ζει στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της αλματώδους επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου. Εάν σε αυτά προσθέσουμε και τον υλιστικό ευδαιμονισμό, που αποτελεί τον κύριο στόχο του σύγχρονου ανθρώπου, τότε αντιλαμβάνεται κανείς πόσο και πώς δοκιμάζεται η θρησκευτικότητα του Νεοέλληνα. Είναι ανάγκη να τονίσουμε στο σημείο αυτό ότι η Εκκλησία τού υπενθυμίζει τακτικά την αξιολογική προτεραιότητα των πνευματικών αγαθών με τις προτροπές: «τα καλά και συμφέροντα ταις ψυχαίς υμών» και «άνω σχώμεν τας καρδίας». Ποιος μπορεί να αρνηθεί τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα της εφαρμογής αυτών των θέσεων; Η εποχή μας, με τις κάπως περίεργες και συγκεχυμένες ιδέες και συνθήκες ζωής, δεν επιτρέπει τον εφησυχασμό, την αδιαφορία ή την αναβολή. Η γνήσια θρησκευτικότητα του Νεοέλληνα, βαθιά ριζωμένη στην ελληνοχριστιανική παράδοση, είναι ανάγκη να μείνει ανόθευτη από τις αρνητικές επιρροές του περιβάλλοντος.

Το ζήτημα μας αφορά όλους και η σχετική πρόσκληση δραστηριοποίησης απευθύνεται στον καθένα μας.